

పంచసాయకం

ఆ మాట వినేటప్పటికి - నాకు ఎక్కడ లేని నవ్వు వచ్చింది.

తాను, మీగడతరక లంటుకున్న మీసాలు దువ్వు కుంటూ చేసిన వ్యాఖ్యానానికి, నేను కూడా హర్షించుతూ న్నాని ఆ ఆసామీ యింకా సకిలిస్తూనే ఉన్నాడు.

పోగలువెళ్ళే కాఫీ, హాలంతా మారుమోగేటట్టుగా జుర్రుతూ, అనవసరంగా, అయ్యరును 'ఏడయ్యా! ఆయన కనపడడేం?' అని అడిగాడు. అరవసోదరునికి అది అర్థం కాక, ఆ సందడిలో, నోరు తెరిపిలేక 'ఎవరు' అని గాలిలో తలత్తిప్పతో ప్రశ్నచుట్టాడు. 'ఆయనయ్యా - పంతులు' అని వివరించాడు ఆ కాఫీ-పాయి. విని, కొంచెం వికటంగా పెదవివిరిచాడు అయ్యరు. ఆ చేదు మ్రింగి, ఆసామీ... హాలులో అప్పుడున్నవారందరికీ ఆ హాలహాలంలో పాలు పంచడం చూస్తూ—

అప్పుడు - నేను ఘక్కున నవ్వింది.

అందులో ఉన్న వెన్నెల ఆ అంధుల కళ్ళపడదు- అందుకని కాదు - నేను నవ్వడం : ఆతని మాటలు తలచు కుని—

ఆతడు - ఎవరో అందరికీ తెలియవలసిన అగత్యం ఏముంది? 'పంతులూ' అని పిలిస్తే 'ఆఁ' అని మారుపలికి అడగటం తడవుగా అమృతతుల్యమైన కాఫీ తయారుచేసి యిస్తూన్నప్పుడు.

అసహ్యంగా ఉంటాడూ - తలమాసి గడ్డం పెరిగి? - అయితే మాత్రం ఏం?

అతి కటువుగా మాటాడుతాడూ? - అందుకనే నాకు అతనితో అంత స్నేహం అయింది.

అవాళ పంతులు కనబడలేదు - అడిగితే, అయిదు నిమిషాలు నసిగి కాని, అయ్యదు అసలు సంగతి చెప్పలేదు.

— ఆ వార్డులో... అటువైపునుంచి డాక్టరు అప్పుడే వస్తున్నాడు. అక్కడే ఎదురుపడి—ఎవరో సిస్టరు నన్ను అతడున్న చోటికి తీసుకు వెళ్ళింది.

'ఏం తమ్ముడూ?' — నేను - ఆత డంత చనువుతీసు కున్నా ఏమీ అనుకోలేదు.

'పంతులూ - ఇవాళ కాఫీ ఏమీ బాగుండలేదు'

'అవును బాబూ - అందరూ, పంచదార ఎక్కువ కలుపుతారు, చేదు చస్తుంది.' ఆ మాటలూ అర్థంకాలేదు అప్పుడు. ఆతడు ఎందు కలా కళ్ళతో నవ్వుతున్నాడో అసలు తెలియలేదు.

'అదికాదు భాయీ—తమాషాచూడు — వెనుక, చాలా సంవత్సరాలక్రితం, పంతులుకు ఇలాగే, పవళింపు సేవ జరిగినప్పుడు—బ్రహ్మాండ వైభవం! ఎలా ఉన్నానో కనుక్కుని షోదామని, గడియ కొకటైనా అధమం, గాజుల

జత నా ముందు గలగలలాడేది.... మళ్ళా ఇన్నాళ్ళకు తల
వని తలంపుగా మనకు ఈ సితి సమకూరడం... చూడటానికి
మగవాడా రావడం... అందుకు నవ్వు వచ్చింది—'

—కొంచెం ఆయాసపడ్డాడు. లోపల నెత్తురు కమ్మి
నుదుటిమీద మచ్చలు ఎర్రవాగు తేలినవి. కళ్ళుమూసు
కుని రనంతసేపు ఊరుకుని, మళ్ళా అందుకున్నాడు.

‘ఎవరూలేరు. కావలసినదికూడా ఏమీలేదు - నేను
ఏమైతేమాత్రం ఏం...’

తలవేపున వున్న చార్టువంక చూచాను, మళ్ళా
ఉష్ణం పెరిగేవేళ అయిందేమోనని...

‘అదంతా ఆస్పత్రివాళ్ళ హాంగామాకాని... ఆ గీతల
ప్రకారం ఎక్కి-దిగుతుం దంటావా?—మన గీత వాళ్ళకు
ఏం తెలుసూ, అనుభవించిన నాకే అర్థంకానప్పుడు—’

‘మొదలకుండా పడుకో, విశ్రాంతిగా. మళ్ళా రేపు
వస్తాను.’

‘మళ్ళా నీవు రావలసిన అవసరం ఉండదులే. నన్ను
మాట్లాడనియ్యి. మాటలన్నీ విని - మనసులో ఏమన్నా
అనుకో— ‘నలుగురు కూర్చుని నవ్వేటప్పుడు నా పేరొక
పరి తలవండీ’— ఏం ఉలికిపడుతున్నావు? - కాఫీ అందిచ్చే
అంత క్రిందమెట్టుమీద ఉన్నజీవికి... కావ్యాలాపాలేమి
టనా... ఏమో ఊహించుకో.’

‘ఏమిటనా—పోనీతే... చెప్పుతాను విను :’

“ఎనిమిదివళ్ళు నిండినిండని పిల్లను... చిన్నప్పుడు
నాకు పెళ్ళిచేశారు. ఆరోజు మొదలనుకో. అంత పసివయసు

నుంచే, అమితమైన గౌరవం, అనురాగం కలిగింది, ఆడవాళ్ళ మీద నాకు.

అప్పచెల్లెళ్ళు ఎవరూలేరు—మనది వెనుకాముందూ అతి నిప్పచ్చపుట్టుకలే! అమ్మ నేను భూమిమీదపడినప్పటి నుంచీ లేదు. అలా, తొడూ నీడా లేకపోవడం— ఆ లోపం, ఆ అమ్మాయివచ్చి తీర్చడానికి పూనుకొన్నతరువాత కాని తెలిసిరాలేదు.

అచ్చమైన చీకటిలో ముద్దకట్టుకు బిగిసిపోయివుండి, అదే ఆనందావధి అనుకున్న అమాయకుడికి ఆ పసివయసుది వెన్నెలకు విలువకట్టడం ఎలాగో నేర్పిందంటే అంతకుమించే నేర్పరితనం అతి అరుదుకాదా భాయ్ !

పదిహేడువళ్ళు దాటకుండానే...నా వెన్నెలంతా పండబారిపోయింది. కలసిమెలసి ఈడుజోడుగా పెరిగాం. కాపురమునకువచ్చే వయసుకు కరవైపోయింది. కన్నతండ్రి ...గుండె నిలుపుకోలేక నన్ను వంటరిగా భూమిమీద వదలేశాడు.

అందుకు నా కేమాత్రమూ - అంతగా విచారం వేయలేదు - ఎందుచేతనో - కాని, తెగిన గాలిపడగ అలా గాలిలో తేలుతూపోయి, ఎక్కడ వాలుతుందో - ఏ ముళ్ళ పొదమీదనో - అవును, ఎందుకో తెలియకపోయినా, ఏ నైపునో ఎగురుతూండవలసిందేగా -

మరీ, కవిత్యం అవుతూందికాదూ, ఓ మెట్టు దిగుతాను. అలా, వంటరిగా ఎవరూ లేకుండా మిగిలానా, ఎంత

కాలమో, ఏజోలికీ పోకుండానే గడిపాను, నెలలపాటు ఒక్కొక్కతడవ, కాలు గడపదాటనీయకుండా. అవును. అది గొప్పయింట పుటబట్టికాదు—ఆ అలవాటు—

...అదీ—క్రమంగా అలవాటైంది. మొదటిసారి, కాలు జారడం మాత్రమే జాపకం ఉన్నదికాని, ఆ విషయంలో అప్పుడు - ప్రజ్ఞకాదు ... పరాక్రమం కాదు, జయించుకువచ్చింది.

జయించింది ఎవరు - నేను కాదు... ఆలా తీయని మాటలు, ఆ అమ్మాయిలాగానే చూపులు... అందుకోసమని... అందని మానిపండులాగా నటించిన ఆ మేడిపండును అందుకునేందుకు చేయి జాపి... మోసపోయింది...

ఆ తరువాతకూడా ... ఆశపడలేదు. విశేషం... అసహ్యమూ అనిపించలేదు. అది... ఏంకావాలో తెలియని లోపం... ఇప్పటికీ తెలియడంలేదులే నిజానికి!

—అప్పుడు గట్టిదెబ్బ తగిలింది, కాని ఆటలో అరటి పండులాగా తోచింది, నా ప్రాణానికి... అదీ అర్థంకాకనే!

—కాశ్మీరంనుంచి, కన్యకుమారిదాకా... ఆ ఆటే ఆ పాటే... చాలా అన్యాయంకాదా?—నేను అంటూన్నది సరిగా అర్థమౌతున్నదా లేదా?—ఇంకా విప్పి చెప్పతాను.

నేను ఎంతమాత్రమూ అమాయకుణ్ణికాను - అప్పటికే కాదు, ఇప్పుడు... ఇంత ఆరముగ్గిన తరువాత—

నాకు అర్థంకాకపోవడం నాలోపమే అనుకోవాలా?—చిన్నతనంలో నా సావాసగత్తెగా ఉండి ... అంతకు

మిక్కిలి నాకు కోరిక ఏమీ అలవాటుచేయకుండానే అలా
 మాయమైపోయిన ఆ అమ్మాయి... అనురాగాన్ని మించి
 నేను - ఎదుగలేదు... ఆడతనం - అంతవరకే నాకు మనసుకు
 నచ్చేటట్టు అక్కరకువచ్చింది - అంతకు మించకుండా - నేను :
 మించితే - లోకమేను :

ఇంతకు పూర్వమే చెప్పానుకాదూ - 'సేతుశీతనగ
 మధ్యోర్వి' యావత్తూ - మన ప్రణయ - జయకాండ, నడ
 చిందని; అతి సెంటిఫిక్ గా ఆమూలాగ్రం పరిశీలించాను
 బాబా! ఇంపీరియల్ గెజటీర్... కన్నింగ్ హామ్ పరిశోధ
 నలు జోడించుకుని... అసలు సిసలైన అంగవంగాది యాభై
 యారు రాజ్యాలు గాలించి చూశాననుకో - ఒక్కపాటలీ
 పుత్రం మినహా - ముఖ్య రాజధానులన్నిటా ఎక్కని గడప
 లేదు... పదహారు సంవత్సరాలు ఏకధారగా అయిదులక్షల
 రూపాయలు... ఆ ఆనందాన్ని పసికట్టడం కోసం హాయిగా
 ఆహుతిచేశాను ... అతిశయోక్తి అనేది ... అసలు
 యీ ప్రబంధంలో ఎక్కడా తగలదని నమ్మాలి -

ఎన్నెనా చెప్ప... ఎన్ని ఆటలన్నా ఆడు... ఎంతంత
 చెలగాటానికైనా ... ఏ దేశంలోనైనా ఆ జాతి... సై...
 తాని అంతతో ఆగిపోతుందా... ఆఖరుకు - అది : అందు
 కోసమే యీ రహదారులన్నీ అని అచ్చుపోసేటప్పుడే బ్రహ్మ
 ... అలా మదింపాడంటావా నేను నమ్మను... అందుకోస
 మేనా... కాకపోతే ఆడజాతంటూ అవసరంలేదా? -

అవసరం తీర్చుకుని - బయటపడి అంతతో మరచి

పోనడం లోనే... అనుభవానికి పరమాధి ఇమిడిఉన్నట్టయితే
చీకటిలో... తలుపులు మూసుకుని తప్పిదంచేయడానికే
నిర్మించిన ఈ జంతుజాలం వెన్నెల అంటే అంత పడి
చానడం యెందుకు !

వెన్నెలకోసమేనోయ్ నేను వెదకింది. చీకటిలో
బ్రతుకంతా చిందులుత్రొక్కింది !

ఏమో నాకు... ఎంత అనుభవమైనా, ఏమాత్రమూ
అర్థంకాదు. ఏంకోరాను? హాయిగా ఆటలు పాటలై అందాలు
నిలిచే అమాయిక అసంసర్గ ప్రణయం... ఏం దొరికింది,
నిలువెల్లా... విషం... దహించుకుపోతాను. కాని తరించలేక
పోయినాను... పోనీలే సాధనకు అంతేమిటి?"

*

*

*

*

అంతసేపూ... ఎంతసేపైందో... నాకు తెలియలేదు.
డాక్టరు వచ్చి... నే నింకా అక్కడే ఉండటం వింతగాచూసి
... ఆయాసం ఉబుకుతూన్న ఆతనివంకచూసి ... గంభీర
మర్యాదతో నాకు సెలవుయిచ్చాడు... మరునాడు అక్క
డికి వెళుదామనుకుంటూండగా, ఏదో అవాంతరంవచ్చింది
... అలా రెండు మూడురోజులు గడచినవి... ఇక ఆమీద
వెళ్ళినా... ఎవరికోసం—

ఆతడు చెప్పినదాంట్లో అబద్ధము ఏమన్నా ఉన్నదా,
అంతా నిజమేనా?

అయితే నిజానికి నిజస్వరూపం ఇంత భీభత్సంగా

ఉంటుందా? నాకు అర్థంకాలేదంటే ఆశ్చర్యమేముంది ?
ఆతనికి...ఆతడు ఎంతవరకూ అంతుచిక్కాడు?

అర్థాకాఫీ...అరగంటసేపు...అదీ యిదీ కావాలని
కొసరి రెట్టించుకుని...అంతలో కడుపునించుకునే ఆ వాజలకు
...వంతులు అంత తేలికగా అర్థమయేవాడా?...

అందుకోసం...అన్నాళ్ళకు...ఆతని ప్రశంసవచ్చి...
ఆ జవాబులు చూసి...నే నలా ఘక్కున నవ్వింది !

—[०]—